

ผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์
เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
EFFECTS OF BLENDED LEARNING MANAGEMENT THROUGH
HISTORY SUBJECT ENTITLED PANDIN THINRAK CHAIYAPHUM
OF PHATOMSUKSA 5 STUDENTS.

¹ลักขณา สุกใส และ ²ศิริพร พึ่งเพชร
¹Luckhana Suksai, and ²Siriporn Phungphet

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand.

¹Luckhana.su@cpru.ac.th.com

Received September 10, 2021; Revised November 2, 2021; Accepted December 1, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนแบบผสมผสาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนแบบผสมผสาน 3) แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ 4) แบบประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกัน 5) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

การทดสอบค่าที (t-test) (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ มีคุณภาพระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D. = 0.80) และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์มีมีคุณภาพระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D. = 0.75)

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบผสมผสาน, ประวัติศาสตร์ชัยภูมิ.

Abstract

The objectives of this research included: 1) to compare learning achievement between pretest and posttest on blended learning through history subject; 2) to study teamwork ability of grade 5 students on blended learning through history subject; 3) to study satisfaction of grade 5 students on blended learning through history subject. The sample consisted of 30 students of grade 5 students in class 5/1 during the first semester in academic year 2021 at Ban Sahuayyang Uppatham School. The sample was selected through simple random sampling. The instruments in this research were: 1) electronic learning lesson (E-Learning) for blended learning; 2) blended learning lesson plans; 3) knowledge in history test; 4) teamwork ability evaluation form; and 5) questionnaire for assessing satisfaction on blended learning in history subject. The data were analyzed by mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and t-test (Dependent Samples). The results of this research were as follows: 1) The learning achievement of grade 5 students on blended learning through history subject was significantly different at .01 level that the posttest was higher than the pretest; 2) The teamwork ability of the students on blended learning through history subject was at a high level ($\bar{X}=4.25$, S.D. = 0.80); and 3) The satisfaction of grade 5 students on blended learning through history subject was at a high level ($\bar{X}=4.17$, S.D. = 0.75).

Keywords: Blended Learning, Chaiyaphum History

บทนำ

ในปัจจุบันระบบการศึกษาากำลังมุ่งสู่การศึกษาที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นสื่อกลาง อาทิ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้สถานศึกษาต่างๆ ในประเทศ ทั้งในระดับโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ต่างได้มีการนําการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่อย่างอีเลิร์นนิ่งเข้ามาใช้กันอย่างกว้างขวาง (ไพโรจน์ ตีรณธนากุล, ไพบูลย์ เกียรติโกมล และเสกสรรค์ แยมพิณิจ, 2546 : 1) และยังเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ย่อมต้องทำให้บทบาทของผู้เรียนและรูปแบบการเรียนเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ผู้เรียนต้องคิดเอง ทำเอง วิเคราะห์เอง และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเอื้อประโยชน์ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีและสังคมแห่งการเรียนรู้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2548 : 141) ในกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งหลักการที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เปรียบเสมือนกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จของการปฏิรูป คือการเน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด(วัฒนาพร ระวังบุคข์, 2545 : 15) และเชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน สามารถเรียนรู้ได้ และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 : 12) โดยอาศัยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และต้องอาศัยหลักการ รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย(ทิศนา ขัมมณี 2550 : คำนำ) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นองค์ความรู้ และสมรรถนะที่เกิดกับผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านสื่อซึ่งประกอบด้วย (1) ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ โดยผู้เรียนต้องเข้าใจวิธีการใช้และการผลิตสื่อเพื่อให้ตรงกับเป้าประสงค์ที่กำหนด สามารถใช้สื่อเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของปัจเจกชน รู้คุณค่าและสร้างจุดเน้น รู้ถึงอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ และมีความรู้พื้นฐานที่จะประยุกต์ใช้สื่อได้ตามกรอบแห่งคุณธรรมที่มีปัจจัยเสริมอยู่รอบด้าน (2)ความสามารถในการผลิตสื่อสร้างสรรค์โดยผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมตามคุณลักษณะเฉพาะของตัวสื่อประเภทนั้นๆ และมีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการเรียนรู้แบบใช้หลากหลายวิธี รวมถึงต่างๆ เข้ามาผสมทั้งรูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม คือการเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในชั้นเรียนกับการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งเป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นการนำเอาจุดแข็งของการเรียนในห้องเรียนมารวมกับข้อดีของการเรียนบนเครือข่ายซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทางเลือกใหม่สำหรับการจัดการศึกษาทุกระดับปัจจุบันมีการนำการเรียนการสอนบนเครือข่ายแบบผสมผสานมาใช้ในการจัดการศึกษาหลายระดับ ซึ่งในการนำการเรียนการสอนบนเครือข่ายแบบผสมผสานมาใช้ในการจัดการศึกษาแต่ละระดับนั้นการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional design) ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดว่าจะมีการผสมผสานในระดับใด รูปแบบใดการออกแบบวิธีการเรียนวิธีการสอนกิจกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือสนับสนุนการเรียนในการนำข้อดีของการเรียนการสอนบนเครือข่ายและการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมมาเสริมเติมเต็มจุดด้อยซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อและเครื่องมือในสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอนบนเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์จากการเรียนการสอนบนเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (ปณิตา วรณพิรุณ, 2551: 7-9) การเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น (Driscoll, 2002) นอกจากนี้การเรียนแบบผสมผสานยังมีส่วนช่วยสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันและผู้เรียนกับผู้สอนโดยการติดต่อแบบส่วนตัวช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งวิธีการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพคือผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากการเรียนด้วยตนเอง การลงมือทำการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกัน เพื่อเป้าหมายกลุ่ม สมาชิกมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในตนเองและส่วนรวม มีการฝึกและใช้ทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน ผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสมาชิกต่างได้รับความสำเร็จร่วมกัน

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาผลการเรียนแบบผสมผสานวิชา ประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ ที่มีต่อความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 40 ของเวลาเรียนโดยจัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย กิจกรรมการแสดงความคิดเห็น โดยใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทเว็บไซต์ใช้กระดานสนทนาเพื่ออภิปรายความคิดเห็น รวมทั้งการวัดและการประเมินผล โดยระบบบริหารจัดการเรียนรู้(LMS) และการเรียนการสอนในชั้นเรียนร้อยละ 60 โดยเรียนจากการบรรยาย สาธิตและฝึกปฏิบัติ ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง แผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งเชิงทดลอง (Quasi - Experimental Design) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแบบแผนการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design คือการจัดการเรียนรู้โดยให้มีการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จากนั้นให้ผู้เรียน เรียนรู้แบบผสมผสานและทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ อำเภอกษัตริย์บุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ อำเภอกษัตริย์บุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คนด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิที่จัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ประกอบไป 1) แดนดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ 2) เมืองผู้กล้าพระยาแล 3) ศิลปะวรรณกรรม 4) วัฒนธรรมประเพณีบุญเดือนหก 5) ความล้ำค่าผ้าไหมพื้นบ้าน และ 6) สืบสานภาษาไทยถิ่นอีสาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

- 3.1 บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนแบบผสมผสาน
- 3.2 แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนแบบผสมผสาน
- 3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.4 แบบประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกัน
- 3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนแบบผสมผสาน วิชา

ประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลที่

4.1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความรู้จากการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้แบบทดสอบความรู้

คะแนน	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
การทดสอบก่อนเรียน	30	20	8.47	2.60	19.676	.000*
การทดสอบหลังเรียน	30	20	14.20	2.12		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้แบบผสมผสาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้หลังเรียน (\bar{X} = 14.20, S.D.= 2.12) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} = 8.47, S.D.= 2.60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนที่เรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ

รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การให้ความร่วมมือในการทำงาน	4.35	0.88	มาก
2. ความรับผิดชอบ	4.11	0.78	มาก
3. การนำเสนอผลงาน	4.35	0.88	มาก
4. การวางแผนในการทำงาน	4.11	0.78	มาก
5. การแสดงความคิดเห็น	4.24	0.64	มาก
6. ผลงานการผลิตโครงการ	4.35	0.88	มาก
รวม	4.25	0.80	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนที่เรียนแบบผสมผสาน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.80) และเมื่อแยกพิจารณารายด้านจะพบว่าด้านที่มีค่าระดับมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ การให้ความร่วมมือในการทำงาน และอันดับสุดท้ายคือผลงานการผลิตโครงการ

3. ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ต่อการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการออกแบบการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่ง			
1.1 ขั้นตอนการเข้าสู่การเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่ง	4.43	0.65	มาก
1.2 รูปแบบ สี ขนาดของข้อความ ที่ใช้แสดงผลมีความเหมาะสมชัดเจน น่าสนใจ	4.16	0.76	มาก
1.3 รูปภาพ เสียงที่ใช้ประกอบการเรียนในการเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความชัดเจน น่าสนใจ	4.27	0.61	มาก
1.4 มีการออกแบบหน้าจอการใช้งานที่ง่ายต่อการใช้งานสะดวก รวดเร็ว	4.24	0.64	มาก
1.5 การเชื่อมโยงเนื้อหาไปยังจุดต่างๆ มีความถูกต้องเหมาะสมและน่าสนใจ	4.27	0.68	มาก
1.6 สามารถแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นกับบุคคลอื่นได้	4.54	0.64	มาก
เฉลี่ยรวม	4.31	0.66	มาก
2. ด้านเนื้อหา			
1.1 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนสอดคล้องตรงตามเนื้อหา	4.00	0.71	มาก
2.2 เนื้อหาที่นำมาเรียนถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม ครบถ้วน	4.24	0.64	มาก
2.3 เนื้อหาที่นำมาเรียนมีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย	4.35	0.88	มาก
2.4 มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	4.11	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.75	มาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
3.1 กิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.86	1.03	มาก
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.19	0.81	มาก
3.3 กิจกรรมในการเรียนแบบผสมผสานมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.95	0.85	มาก
3.4 การเรียนแบบผสมผสานทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นง่ายขึ้น	4.16	0.80	มาก
	4.38	0.72	มาก
3.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.97	0.93	มาก
3.7 กิจกรรมการเรียนแบบผสมผสานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติจริง	2.77	0.43	มาก
เฉลี่ยรวม	3.89	0.79	มาก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ด้านประโยชน์และการนำไปใช้			
4.1 นักเรียนได้รับประโยชน์ที่เป็นประสบการณ์ใหม่และสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนรายวิชาอื่นๆได้	4.43	0.94	มาก
4.2 นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยตนเองจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่	4.24	0.64	มาก
4.3 นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามความต้องการโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่	4.35	0.88	มาก
4.4 นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความแตกต่างของแต่ละคน	4.11	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	0.81	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.17	0.75	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้ ความพึงพอใจโดยรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.= 0.75) และเมื่อแยกพิจารณา รายด้านจะพบว่าด้านที่มีค่าระดับมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ ด้านด้านประโยชน์และการนำไปใช้ รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบการเรียนแบบอีเลิร์น ึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ความรู้พื้นฐานด้านสื่อที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}=14.20$, S.D. = 2.12) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้โดยคะแนนที่ได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการทำการทดลองของผู้วิจัย พบว่า โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ ยังไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนแบบผสมผสานในวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิก่อน มีเพียงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเดียว ในการจัดการเรียนแบบผสมผสาน ผู้วิจัยได้ออกแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบร่วมมือทั้งในชั้นเรียนและการเรียนอีเลิร์นนิ่ง โดยการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เน้นกิจกรรมกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน การนำเสนอผลงานการชี้แนะ/ให้คำปรึกษา

และการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่ง โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วย กิจกรรมการศึกษาค้นคว้า ทำแบบทดสอบ ส่งงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มและ ทั้งชั้นเรียน โดยใช้เครื่องมือสื่อสารบนเครือข่าย ในการเรียนรู้ และระบบบริหารจัดการเรียนรู้ (LMS) โดยที่ครูผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสอดคล้องกับ ลักษณะ สุกใส (2563 :บทคัดย่อ) กล่าวว่า รูปแบบของการเรียนแบบผสมผสานการเรียนรู้ ต้องมีความสมดุลระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเรียนรู้แบบดั้งเดิม กล่าวคือ การ ประกอบระหว่างรูปแบบการเรียนรู้คือการเรียนรู้แบบออนไลน์และแบบเผชิญหน้าโดยใช้ ICT เป็นส่วนประกอบหนึ่งของการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ออนไลน์ถูกจัดให้เป็นองค์ประกอบเพื่อ ส่งเสริมในการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าและการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จากผลการวิจัยพบว่า การ แสดงความคิดเห็นรายครั้งของนักเรียนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนแบบ อีเลิร์นนิ่ง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ แนวคิดของซายก์ (Singh, อ้างถึงใน ปณิตา วรณพิรุณ, 2554: 43) ได้นิยามการเรียนแบบ ผสมผสานว่าเป็นการผสมผสานวิธีการสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด อีกทั้งองค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสานจะทำให้เกิดความ ยืดหยุ่นของการเรียนรู้เนื่องจากการเรียน 2 รูปแบบอยู่ในการเรียนรู้แบบผสมผสานนี้ กล่าวคือ การเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ทำให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายให้สามารถแสดงออกเข้าสู่ห้องเรียนแบบออนไลน์เนื่องจาก ไม่จำเป็นต้องเผชิญหน้ากับครูผู้สอน สามารถทำกิจกรรมแสดงออกผ่านกระดานสนทนา การ คุยผ่านทางข้อความ อีกทั้งสามารถตอบสนองต่อความเร็วของอัตราการเรียนผู้เรียนที่มีอัตรา การเรียนที่เรียนได้รวดเร็วสามารถที่จะเรียนรู้และทำกิจกรรมตามอัตราการเรียนของตนเอง ผู้เรียนที่เรียนสามารถศึกษาทำกิจกรรมได้เท่าที่ตนเองต้องการ เนื่องจากไม่มีการจำกัดเวลา เรียนนั่นเอง สามารถเรียนซ้ำกลับไปมาได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ เฉิดฉินท์พิพัฒน์ (2553 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาผลการเรียนแบบผสมผสานที่มีแบบ ทางการเรียนต่างกัน วิชาสื่อการศึกษาเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศา สตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและ ริป้อง กัลป์ติวานิชย์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอน แบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกเรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผลของการปฏิบัติงานการสร้าง ภาพเคลื่อนไหว โดยการจัดการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอน แบบสาธิต เพื่อการฝึก ทักษะปฏิบัติ คะแนนผลของการปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 82.33 และงานวิจัยของปณิตา วรณพิรุณ (2551: 292) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็น หลัก เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต พบว่าบทเรียนแบบ

ผสมผสานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทในการเรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ส่งผลให้เกิดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด เป็นการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สำหรับผู้เรียนทุกคน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เกิด การเรียนที่กระฉับกระเฉง ช่วยลดเวลาในการเข้าเรียนในชั้นเรียนได้ อีกทั้งวิธีการเรียนแบบ ร่วมมือยังเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นปลูกฝังคุณธรรมความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ ผู้เรียนได้ร่วมมือและ ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ออกเป็นกลุ่มเล็กๆ มีการทำงานร่วมกันการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพา อาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนเองและส่วนรวม เพื่อให้ตนเอง และสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุวิทย์ มูลคำและ อรรถชัย มูลคำ, 2545: 134) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลยาพุ่มต้นวงศ์ (2552: 113) ที่ ศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือ ที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่ม ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนอีเลิร์ นนิ่งแบบร่วมมือและการเรียนอีเลิร์นนิ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดย คะแนนที่ได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยอีเลิร์นนิ่งช่วย ให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการทบทวนเนื้อหา ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติและมีความ เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของภคพร สารรักษ์ (2556: 162) ที่พัฒนา บทเรียนมัลติมีเดียออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องหลักการทำงาน เบื้องต้นของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีสุदारาม ผล การวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์มัลติมีเดียแบบร่วมมือ มีคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยค่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากเนื้อหาบทเรียนออนไลน์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีการนำเสนอที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและเรียน ได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้นักเรียนควบคุมการเรียนด้วยตนเอง ทำให้เข้าใจบทเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบ ผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ มีคะแนนรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก มีเกณฑ์การประเมิน 6 ด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนการทำงานร่วมกัน พบว่านักเรียนมีการวางแผนการทำงาน ภายในกลุ่มร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ เป็นลำดับขั้นตอน ปฏิบัติงานชัดเจน มีการนำเสนอ หัวข้อที่ตนเองสนใจในกระดานสนทนา

มีการแบ่งหน้าที่กันตามความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม

2.2 การให้ความร่วมมือในการทำงาน พบว่านักเรียนมีการให้ความร่วมมือและ

ให้ความช่วยเหลืองานกลุ่ม แม้ไม่ใช่หน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ ด้วยความเต็มใจในทุกๆ ครั้ง อีกทั้งยังแบ่งปันความรู้ของตนเองให้กับสมาชิกในกลุ่มและผู้อื่นอีกด้วย

2.3 การแสดงความคิดเห็น พบว่านักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผลให้กับผู้อื่นฟัง มีการโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ในทุกๆ ประเด็นทั้งกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนอีเลิร์นนิ่ง ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น จึงทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพขึ้น

2.4 ความรับผิดชอบในการทำงาน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจทั้งงานในหน้าที่ของตนเองช่วยเหลืองานในส่วนของกลุ่ม

2.5 ผลงานการผลิตสื่อโครงการ พบว่า ผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นมีแนวคิดที่สื่อความหมายตรงกับวัตถุประสงค์ สามารถเข้าใจได้ง่าย แต่ยังขาดความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นผลงานที่เป็นการดัดแปลงมาจากผลงานของผู้อื่น และองค์ประกอบของภาพยนตร์ยังไม่ครบถ้วนทั้งหมด

2.6 การนำเสนอผลงาน พบว่า นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานของกลุ่มทุกครั้งรวมทั้งการนำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าไปดูผลงานของกลุ่มได้ และเป็นการแบ่งปันผลงาน เผยแพร่ผลงาน

โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนแบบผสมผสานทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบเป็นรายบุคคลและต่อส่วนรวม มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการช่วยเหลือกันทำงาน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งงานตนเองและงานส่วนรวม มีการแสดงความคิดเห็น การยอมรับและเคารพใน ความคิดเห็นของผู้อื่นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้กับผู้อื่น ซึ่งจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมตลอดเวลาทั้งในชั้นเรียนและอีเลิร์นนิ่ง ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา ดังคำกล่าวของชนาธิป พรกุล (2543: 134) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกันในระดับชั้นเรียน สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ (2546: 13) กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกัน เป็นกระบวนการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน คือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี การซักถามทำให้เกิดความกล้าและทราบคำตอบในเรื่องที่ตนไม่เข้าใจหรือไม่กระจ่าง การอธิบายให้เพื่อนฟังทำให้ผู้อธิบายเกิดความแม่นยำในเรื่องที่เรียนมากขึ้น เพื่อนที่ฟังเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน ผู้เรียนได้พัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คนอ่อนได้เรียนรู้จากคนเก่ง สมาชิกมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อยกระดับผลงานของกลุ่มให้สูงขึ้น อันจะ

ส่งผลกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอรรถพรณ พรสีมา(2540: 60-61) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ มุ่งพัฒนานักเรียนด้านทักษะการแก้ปัญหา การร่วมกันวางแผน และดำเนินการแก้ปัญหาทางการเรียน เสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของลักขณา สุกใส และคณะ(2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าการเรียนแบบผสมผสานสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีการเสนอแลกเปลี่ยนความคิดที่หลากหลายของนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.67 อยู่ในระดับดีมาก

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักษ์ชัยภูมิ มีคะแนนรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เนื่องจากการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ ทบทวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา สามารถแสดงความคิดเห็นของนักเรียน แลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกได้เมื่อต้องการ โดยการประเมินในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านประโยชน์และการนำไปใช้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.= 0.81)ด้านประโยชน์และการนำไปใช้ ประกอบด้วยนักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามต้องการโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความแตกต่างของแต่ละคน นักเรียนศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยตนเองจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และนักเรียนได้รับประโยชน์ที่เป็นประสบการณ์ใหม่และนำไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆได้ สอดคล้องกับกิดานันท์ มลิทอง (2543: 253) กล่าวว่า นวัตกรรมคอมพิวเตอร์ช่วยเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้บทเรียนและทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ

3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D.= 0.79) โดยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติ ความต่อเนื่องกันในการจัดการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนอีเลิร์นนิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของลักขณา สุกใส และคณะ (2563 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสาน คือการนำเอาข้อดีของการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนปกติผสมผสานและประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน เป็นสื่อที่ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.= 0.75) โดยด้านเนื้อหา ประกอบด้วยเนื้อหาที่มีความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม ครบถ้วน เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย วัตถุประสงค์มีความชัดเจนสอดคล้องตรงตามเนื้อหา มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาตามความยากง่ายได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับวิชา รัตนเพียร (2545: 70) กล่าวว่าการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นข้อความยากๆ อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ควรนำเสนอเนื้อหาที่ละใจความหรือที่ละประเด็น โดยเริ่มนำเสนอจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่ยาก

3.4 ด้านการออกแบบการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.= 0.66) โดยด้านการออกแบบการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง ประกอบด้วย การเชื่อมโยงเนื้อหาไปยังจุดต่างๆ มีความถูกต้องเหมาะสม และน่าสนใจ นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นๆได้ การออกแบบหน้าจอดีมีความง่าย สะดวก รวดเร็ว ต่อการใช้งาน รูปแบบ สี ขนาด ของข้อความที่ใช้แสดงผลมีความเหมาะสม ชัดเจน น่าสนใจ รูปภาพ เสียงที่ใช้ประกอบการเรียนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความชัดเจน น่าสนใจความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ โดยรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนแบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิ ได้มีการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความสามารถ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ไม่จำกัดเรื่องของเวลาและมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนา ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การให้ความร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม โดยได้นำข้อดีของการเรียนอีเลิร์นนิ่งและการเรียนในชั้นเรียนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตา วรณพิรุณ (2551: 295) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการกระบวนการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ผู้เรียนสามารถติดต่อกันง่ายมากขึ้น ได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้นและเข้าใจเนื้อหาภาคปฏิบัติมากขึ้น สอดคล้องกับกนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2548) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องแผ่นดินถิ่นรักชัยภูมิของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียน หลักสูตร สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

(2) กระบวนการ เป็นขั้นตอนการเรียนการสอน คือ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตนอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ที่มีกิจกรรมย่อย ได้แก่ ทดสอบก่อนและระหว่างเรียน ทบทวนความรู้ กำหนดประเด็นปัญหา กิจกรรมกลุ่มย่อย การ ประเมินผล (3) ผลลัพธ์ และ(4) ข้อมูลป้อนกลับ ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย สถานศึกษาและ ครูผู้สอนได้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความ ตระหนักคุณค่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์. (2548). การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการ เรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ศึกษาดอนปลาย. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กมลวรรณ เฉ็ดฉันทพิพัฒน์. (2553). การศึกษาผลการเรียนแบบผสมผสานที่มีแบบทางการ เรียนต่างกันวิชาสื่อการศึกษาเบื้องต้นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: ศูนย์ สภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา, กรุงเทพฯ :อรุณการพิมพ์.
- ชนาธิป พรกุล. (2543). แคนท์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอน :ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิตา วรรณพิรุณ. (2554). การเรียนแบบผสมผสาน จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. วารสารการ อาชีวะและเทคนิคการศึกษา.1(2) : 43-49.
- _____. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ ตีรณธนากุล, ไพบุลย์ เกียรติโกมล, เสกสรรค์ แยมพินิจ. (2546). การออกแบบและ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์การสอนสำหรับ e-Learning. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อ เสริมกรุงเทพ.

- ภคพร สารรักษ์. (2556). “การพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องหลักการทำงานเบื้องต้นของคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีสุदारาม.”วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) :151-166.
- รียง กัลป์ติวานิชย์. “ผลการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก เรื่อง การสร้างภาพเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย.”วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 642-654.
- ลักขณา สุภัสสะและคณะ. (2563). การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของหลักสูตรท้องถิ่นชัยภูมิ “แผ่นดินถิ่นรักษ์” สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. โครงการวิจัย. : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- วัลยา พุ่มต้นวงศ์. (2552). การศึกษาผลการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชุดา รัตนเพียร. (2545). การเรียนการสอนผ่านเว็บ:ทางเลือกใหม่ของนักเทคโนโลยีการศึกษาไทย.ในเอกสารประกอบการประชุมสโตเทคโนโลยีฯสัมพันธ์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ และอรทัย มูลคำ. (2546). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ :เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- _____. (2545). วิธีจัดการเรียนรู้ .พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อรพรรณ พรสีมา. (2540). การเรียนแบบร่วมมือร่วมใจ โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอ.เพส พรินต์ติ้งเฮาส์.
- Driscoll, M. (2002). “Blended learning : Let’s get beyond the hype.” E-learning [Online]. Accessed 6 January 2015. Available from : http://en.wilibooks.org/wiki/Blended_Learning_in_K-12/Definition.